

PONÈNCIA
Municipal

2022

Membres del comitè de ponència:

Jordi Fàbrega
Josep Andreu
Anna Feliu
Lluís Guinó
Maite Selva
Isidre Sierra
David Saldoni

Aquest document té present el respecte per la diferència de gènere i l'ús no sexista del llenguatge. El fet que no hi hagi la duplicitat (el/la) o altres formes lèxiques que diferencien el masculí/femení respon a la voluntat de fer referència a totes les persones, tenint en compte sempre el conjunt d'homes i dones.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ

2. FER POLÍTICA DES DELS MUNICIPIS

- 2.1. Solvència / Oportunitats / Independència
- 2.2. Municipis metropolitans
- 2.3. Municipis del món rural

3. CÀRRECS ELECTES

4. CAMPANYA ELECTORAL

5. PACTES POSTELECTORALS

6. ORGANITZACIÓ DELS ENS SUPRAMUNICIPALS

- 6.1 Elecció de càrrecs supramunicipals
- 6.2 Pactes postelectorals supramunicipals

1. INTRODUCCIÓ

Aquests darrers anys, el nostre país ha canviat i amb aquest ho han fet també els catalans i les catalanes, que ara reclamem unes administracions públiques més modernes, obertes, transparents i eficients, i una major participació en els afers públics, per esdevenir actors i no mers espectadors. Aquesta demanda ciutadana afecta especialment els ajuntaments.

Catalunya és un país divers i plural, també territorialment. Tots els catalans i catalanes, visquin on visquin, han de poder desenvolupar els seus projectes vitals i professionals d'acord amb els principis d'equitat i d'igualtat d'oportunitats. Cohesió social i cohesió territorial van junts. Lluny d'uniformitats, els ens locals, per ser l'administració més propera a la ciutadania, són qui millor poden contribuir a aquest objectiu.

Els municipis, més enllà de ser les entitats bàsiques d'organització territorial, són projectes col·lectius per al progrés d'una comunitat ciutadana que inclou la societat civil i les institucions. Tenen un paper essencial en la vertebració i cohesió territorial d'un país i el seu potencial. I a l'hora de construir un estat de benestar pròsper i desenvolupat al servei de la ciutadania, transcendeix la seva dimensió, sobretot si es posa l'èmfasi en la forma com es connecten cap a allò més global.

Tot ciutadà, visqui on visqui, ha de gaudir dels mateixos serveis i oportunitats per desenvolupar el seu projecte vital. I per això és imprescindible que els municipis esdevinguin part essencial de l'agenda urbana i territorial catalana. Menystenir-los, com fa l'Estat espanyol, és un error de grans proporcions. L'Estat espanyol és un estat centralista, radial, que fa segles que desenvolupa un model de país centralitzat que ens és un fre per als territoris més dinàmics com el nostre. Catalunya som un país fronterer que mirem a Europa, mentre que per a Madrid no deixem de ser el "nordeste peninsular".

Els municipis han de tenir més capacitat d'influència i més marge d'aplicació de polítiques; calen més eines i més recursos per als ajuntaments, i no que cada vegada s'empetiteixi el seu camp de joc.

Mentre els municipis reclamen més força i recursos, l'Estat va en

la direcció contrària, fins al punt de voler espoliar els nostres estalvis, en un clar signe de desconfiança envers els ajuntaments.

El món local és una eina fonamental per a la construcció d'una Catalunya justa, lliure, igualitària, segura, sostenible, de progrés i de cohesió. És clau per garantir un bon funcionament dels serveis públics i contribuir al benestar i progrés de la ciutadania en el seu conjunt. És, en definitiva, una veritable estructura d'estat.

Els ens supramunicipals, mancomunitats de municipis, comarques, vegueries (quan desapareguin les diputacions) i àrees metropolitanes han de convertir-se en entitats descentralitzades de cooperació i col·laboració per entomar projectes territorials comuns i alhora han de proporcionar totes les eines de suport que siguin necessàries cap als municipis amb menys població. És important treballar en aquests ens municipals (incloent les diputacions a la seva desaparició) per assolir aquests objectius.

El 90% de la població de Catalunya es concentra en grans nuclis d'alta densitat de població com a conseqüència de la despoblació dels municipis de baixa densitat de població. Per promoure decididament el reequilibri territorial, fent prevaldre els principis de subsidiarietat, cal que aquests municipis tinguin accés a uns serveis públics de qualitat i disposin d'un règim específic en matèria fiscal; a més, cal fer prevaldre l'autonomia local per determinar l'objectiu finalista de la cooperació local per via de transferències, considerar les especificitats pròpies dels micropobles a l'hora de gestionar l'urbanisme i l'ordenació del territori, i promoure la seva presència institucional en els diversos espais de governança.

Barcelona ha estat sempre un símbol de llibertat i de progrés, i ha projectat al món la seva vocació de modernitat i d'innovació. Necessitem i volem una Barcelona que, a més de ser la capital de la República Catalana, continuï sent capdavantera al món. Necessitem i volem una Barcelona allunyada de qualsevol forma de centralisme, generadora d'oportunitats per a tota Catalunya, que exerceixi la seva capitalitat de manera col·laborativa amb el conjunt de municipis del país, compartint la seva vitalitat i dinamisme.

Junts per Catalunya reivindica la catalanitat de Barcelona com a model d'èxit. Barcelona és fruit de diversos corrents, tradici-

ons i períodes històrics, però la Barcelona més universal, fruit del modernisme i noucentisme català, és directament filla del moviment nacionalista català, gràcies a un conjunt d'arquitectes ideològicament alineats amb el catalanisme i que van plasmar-lo en les seves obres, impulsades i finançades pel mateix catalanisme. Gaudí, Puig i Cadafalch (també president de la Mancomunitat de Catalunya) i Domènech i Montaner —per posar els tres exemples més brillants— van tenir un compromís polític explícit amb el país, el catalanisme i el nacionalisme, de manera que van incorporar a les seves obres una infinitat de referències de la catalanitat. Contràriament a allò que alguns han pregonat, la catalanitat de Barcelona no ha estat mai cap via al provincianisme, sinó tot al contrari: l'expressió de la Barcelona més universal. Amagar la nostra identitat és una condemna al fracàs, a una capital anodina i sense personalitat. Junts per Catalunya opta per la catalanitat de Barcelona, una fórmula comprovada d'èxit mundial.

2. FER POLÍTICA DES DELS MUNICIPIS

Junts per Catalunya és un partit nacionalista, amb experiència, capacitat de gestió i visió de país, tenint en compte els Objectius de Desenvolupament Sostenible per a l'Agenda 2030. I un partit amb discurs municipalista, preparat per governar a totes les ciutats i pobles de Catalunya. Els ajuntaments són clau per assolir la independència, tot treballant des dels municipis per a consolidar les estructures polítiques d'estat i per millorar el benestar i les oportunitats per a tothom.

Junts per Catalunya té la majoria d'alcaldis en municipis de menys de 3.000 habitants, fet que evidencia un arrelament al territori que cal continuar potenciant per mantenir la nostra presència en aquests municipis. No obstant això, també hem d'encapçalar un discurs que sigui aplicable a les ciutats més grans.

No podem abandonar les grans ciutats, volem fer la independència de Catalunya i per fer-ho hem de comptar amb les grans ciutats de Catalunya, i per això és indispensable que Junts per Catalunya sigui present a totes aquestes ciutats.

Junts per Catalunya vol agafar el millor del catalanisme, del nacionalisme i de l'independentisme català per vertebrar una proposta de país moderna; que sigui dinàmica econòmicament,

amb capacitat per garantir igualtat d'oportunitats a tothom i plenament preparada per afrontar els reptes del país; treballar amb proximitat, amb la societat civil i agents comunitaris; promoure la militància activa i facilitar formació de qualitat per als afiliats i candidats, i recuperar un discurs d'il·lusió que susciti confiança, allunyant-nos de les divisions partidistes i passant a accions que motivin la participació de la ciutadania.

Perquè això sigui possible, és indispensable que Junts sigui present al màxim d'ajuntaments possibles.

Junts per Catalunya és un partit polític fermament compromès amb la integritat pública dels ens locals. Per tal de fomentar la cultura de la qualitat democràtica i seguint les pautes establertes per l'OGP (Open Government Partnership Catalunya), volem assumir com a propis els principis i les polítiques de Govern Obert per tal que la comunicació entre l'administració local i la ciutadania sigui bidireccional, permanent i transparent. Assumim com a propis els plans d'integritat pública, anticorrupció i bon govern com la millor base d'una compliance en el sector públic i amb el segell de qualitat democràtica.

2.1 Solvència / Oportunitats / Independència

A Junts per Catalunya entenem el municipalisme com el motor del país. I fer-nos forts al territori és imprescindible per consolidar-nos nacionalment. Sense una presència important al conjunt de municipis de Catalunya no podrem avançar en la construcció d'un model de societat pròsper i desenvolupat al servei de la ciutadania i que ofereixi oportunitats a tothom; alhora, no tindrem la força per culminar el mandat de l'1 d'octubre.

Als municipis cal que mostrem una capacitat de gestió excel·lent de les institucions públiques municipals i supramunicipals d'elecció indirecta (ajuntaments, EMD, districtes, consells comarcals, Àrea Metropolitana de Barcelona i diputacions, fins que no siguin substituïdes per les vegueries), així podrem donar resposta a les necessitats de la ciutadania oferint tots els serveis necessaris a qualsevol municipi del país i creant oportunitats per tal que qualsevol persona pugui desenvolupar el seu projecte vital independentment d'on visqui. Al mateix temps, cal contribuir mitjançant les polítiques locals a dotar-nos d'eines per afrontar

amb millors garanties l'enfrontament intel·ligent amb l'Estat espanyol, que ens ha de dur a la independència.

És amb la independència, que podrem disposar de tots els recursos que generem com a país, i sobretot la capacitat per gestionar-los amb proximitat per tal de millorar els serveis i oportunitats que la ciutadania es mereix. Catalunya ha estat sempre solidària amb escreix i ho continuarà essent.

Model territorial. Volem un món local fort, amb la premissa dels principis de proximitat i subsidiarietat. Els valors de l'ascensor social, la cohesió social i la integració són la base de la nostra proposta política a tots els municipis de Catalunya.

La realitat del minifundisme municipal de Catalunya és ben evident. Dels 947 municipis catalans, el 70% són de menys de 10.000 habitants. No obstant això, el 70,34% de la població catalana viu en municipis de més de 20.000 habitants i 63 municipis, enfront d'un 20% de ciutadans que viuen en municipis més petits, 883. Contràriament, els municipis de menys habitants acostumen a ser els que abasten més territori.

S'han de tenir ben presents les característiques d'un model local desigual que necessàriament ha de ser asimètric. Cal cercar l'equilibri territorial per tal de donar les mateixes oportunitats a tots els ciutadans, independentment d'on visquin. L'organització municipal ha permès evitar el despoblament complet d'algunes zones, atès que s'han dut a terme polítiques de proximitat des del mateix àmbit, però ara hi hem de treballar: posar les eines per aconseguir el repoblament és un repte de país.

El model territorial ha de garantir que qualsevol ciutadà del país tingui accés a tots els serveis públics necessaris, independentment de la dimensió del seu municipi o de la zona geogràfica on es trobi. Per aconseguir-ho, cal comptar amb el suport de les administracions supramunicipals i també amb la col·laboració d'aquells municipis més grans que tenen capacitat de donar suport als més petits.

L'organització territorial de Junts per Catalunya opta clarament pel desplegament de les vegueries, que han d'acabar substituint les actuals diputacions provincials. Les vegueries han de ser capaces d'efectuar una tasca d'ajut als ajuntaments a l'hora

de prestar els serveis de més complexitat tècnica i econòmica. Al mateix temps, l'organització territorial amb vegueries s'adapta més a les característiques dels territoris, i guanya legitimitat ciutadana, representativitat democràtica i sentiment de pertinença. Junts per Catalunya utilitzarà totes les eines perquè es desenvolupi la legislació de les vegueries, i l'assumpció de les competències de les diputacions (una EINA que utilitza l'Estat espanyol per controlar financerament les comunitats autònomes) i treballarà per reduir-ne les despeses de representació, actuant amb transparència i difonent els impediments que puguin dificultar aquestes accions.

Aquesta organització territorial ha de potenciar, des dels micropobles fins als consorcis i mancomunitats de serveis específics per interessos concrets, com també les 65 entitats municipals descentralitzades (EMD) de Catalunya, bàsiques per a la governança d'aquests nuclis de població separats amb identitat pròpia dins dels municipis, que recordem que tenen els seus orígens a finals del segle XIX.

En el cas de les diverses àrees metropolitanes, el govern local s'ha d'adaptar plenament a les necessitats dels diferents municipis que hi cohabituen, i aconseguir que no hi hagi una superposició excessiva de nivells administratius sobre un mateix territori i uns mateixos ciutadans.

Competències i finances locals. Tal com estableix la Carta Europea de l'Autonomia Local (CEAL), que preserva el principi de subsidiarietat, "l'exercici de competències públiques, en general, ha de correspondre preferentment a les autoritats més properes als ciutadans. L'atribució d'una competència a una altra autoritat ha de tenir en compte l'amplitud o la naturalesa de les tasques, o les necessitats d'eficàcia i economia". La subsidiarietat ha de ser entesa com el màxim grau de descentralització recomanable, que aproxima l'exercici de la responsabilitat al ciutadà i el defereix a una instància superior només quan és necessari. Per tant, és l'administració més propera al ciutadà la que ha de responsabilitzar-se de l'exercici de les competències, sempre dins de les seves capacitats.

La Generalitat ha de tenir la competència exclusiva d'aprovar la reclassificació de terrenys de natura rústica a urbana, per evitar

l'especulació. Els ajuntaments presentaran les seves propostes i tots dos òrgans treballaran conjuntament per l'aprovació de reclassificació.

La desconexió entre competències i finançament produeix moltes injustícies, amb ajuntaments sobrefinançats i altres, sobretot els petits, sotmesos a una migradesa absoluta de recursos en relació amb les necessitats.

El finançament local que hem vist desplegat a l'Estat espanyol no ha estat fidel al principi d'autonomia local.

Els ingressos públics —originats en impostos— haurien de correspondre a la prestació real dels serveis a les seves comunitats locals respectives. Caldrà determinar la part dels recursos generats a les comunitats locals pels contribuents que ha de revertir directament en el finançament de les competències pròpies de l'administració local. Serà necessari establir la capacitat per a la fixació de figures impositives —determinant-ne la naturalesa obligatòria (IBI, impost sobre circulació de vehicles, IAE) o voluntària (impost sobre l'increment dels terrenys de naturalesa urbana, impost sobre instal·lacions, construccions i obres)— amb forma d'impost, taxa i preu públic per proveir el finançament de les polítiques públiques locals.

En qualsevol supòsit és vital un augment de la participació dels ingressos en el món local del Fons Català de Cooperació i de l'Estat espanyol (actualment) i també de la futura República Catalana, on es desenvoluparà una llei de finançament local per regular-ho. Caldrà concretar a dins l'Espai Municipalista la fórmula adequada de repartiment d'aquest fons.

I òbviament caldrà assegurar que quan es traspasa una nova competència al món local aquesta ha d'anar acompanyada de prou finançament per exercir-la.

Gestió de les persones que treballen en el món local. A l'hora de prestar els serveis a la ciutadania, és indispensable disposar de persones tècnicament i amb les habilitats necessàries per ocupar llocs de treball i garantir una gestió pública correcta d'acord amb els principis d'eficàcia i eficiència. El grau de motivació i compromís amb el treball és un dels factors més importants per assegurar que s'obtingran els resultats esperats de forma eficient. La inversió en capital humà és fonamental.

L'eficiència de la gestió dels recursos públics com una autèntica estructura d'estat ha de ser una prioritat en la formació dels nostres treballadors, incloent els funcionaris habilitats de les administracions locals (secretaris i interventors). Per a garantir la seva proximitat al territori i el seu coneixement del dret, de la llengua i de la realitat social on exerceixen les seves funcions, és una prioritat que la seva gestió, incloent la creació dels llocs, l'oferta pública, la selecció i la provisió, sigui exercida per la Generalitat de Catalunya a través de l'Escola d'Administració Pública. Volem potenciar l'Escola d'Administració Pública de Catalunya, estructura d'estat per formar treballadors/es públics en què l'eficiència de la gestió dels recursos públics sigui la seva prioritat, i explorant noves propostes de models d'accés a l'administració pública, posant fi a la cultura de quota de partits.

En el món local cal que es pugui definir una estratègia global en la qual les polítiques d'adquisició, de formació, de promoció, d'avaluació i de recompensa es combinin de forma coherent i es reforcin mútuament. I, sobretot, és necessari poder premiar o donar incentius per tal de generar la motivació que aportí sentiment de pertinença i orgull per la feina feta.

Les administracions municipals han de tenir la capacitat necessària per consolidar al seu interior una funció de recursos humans capaç d'impulsar i articular polítiques de personal dotades de valor estratègic.

La flexibilitat i l'adaptabilitat són conceptes clau en el personal públic i alhora els reptes més importants de la gestió dels recursos humans.

El personal que forma part del municipi ha d'estar format en perspectiva de gènere, per saber detectar les desigualtats que es produeixen per discriminació de gènere. Cal promoure mecanismes per garantir el dret a la igualtat efectiva de dones i homes i la representació paritària dins l'àmbit de la política municipal, i crear per a aquesta finalitat plans d'igualtat i protocols contra l'assetjament sexual i l'abús.

En el cas dels serveis municipals externalitzats, vetllarem perquè es compleixi la responsabilitat social corporativa, com també el Codi de consum català.

Enfrontament intel·ligent. L'estratègia de Junts per Catalunya cap a la independència consistirà en el desgast del poder de l'Estat a Catalunya en tots els nivells institucionals, però també pel fet que cada grup de Junts per Catalunya al territori i les institucions es plantegi accions concretes per tal d'augmentar la força de l'independentisme en la seva àrea d'influència territorial.

Cada càrrec electe o de lliure designació de Junts per Catalunya té l'obligació de plantejar-se i dur a terme aquelles polítiques que puguin reduir més la influència i la dependència de l'Estat a Catalunya i augmentar el suport social per a l'independentisme, tot construint una societat més lliure, igualitària i pròspera.

Entre les prioritats dins la política municipal, aplicarem la sobirania fiscal perquè tots els ajuntaments, EMD i ens supramunicipals paguin els impostos a l'Agència Tributària de Catalunya, per tal que aquesta gestioni un volum superior de recaptació i d'informació tributària. D'aquesta manera, es convertirà en una veritable estructura d'estat per afrontar amb més garanties la culminació del procés d'independència. Les aportacions dels ajuntaments són cabdals i cal definir com s'ha de treballar pel futur que volem en aquesta nova etapa.

També cal reduir la dependència dels oligopolis financers o energètics dependents de Madrid, que no solament donen un servei deficient i car als ciutadans i les PIME catalanes, sinó que a més actuen com a actors polítics favorables a la unitat d'Espanya quan hi ha moments de crisi, de manera que cal afavorir la creació d'empreses que ajudin a posar fi a aquests oligopolis estatals.

Catalunya disposa d'un model de justícia propi que en bona part descansa en la justícia de proximitat. Els jutges de pau, escollits democràticament, són garantia de coneixement del dret, de la llengua i de la realitat social dels nostres municipis. La preservació, desenvolupament i ampliació de les seves competències és una prioritat.

2.2 Municipis metropolitans

El nostre país és socialment divers, econòmicament emprenedor, geogràficament petit i heterogeni, ric en diversitat i amb polaritats d'activitat humana de gran potència que alhora, con-

juntament, configuren l'immens potencial que tenim com a país. És en aquesta diversitat que es troben les àrees metropolitanes de concentració demogràfica i econòmica, unes àrees que exigeixen una gestió política singular adaptada a la seva realitat, i alhora cal connectar-les configurant una xarxa de cooperació i coordinació: la Catalunya en Xarxa.

Junts no abdicarà de la seva voluntat i de la seva obligació de construir el país dins del mateix país. Sense jerarquies territorials, sense dualitats ni prejudicis, amb la reciprocitat i l'aliança, amb el reconeixement del que som i no del que ens han volgut explicar que som.

La força de les àrees metropolitanes és clau per assolir els objectius proposats per al nostre partit i per al nostre projecte de país, començant per l'Àrea Metropolitana de Barcelona, amb el guiatge de la capital, Barcelona, que ens projecta arreu del món, tenint en compte el desenvolupament de la resta de municipis de la regió metropolitana, però també en les conurbacions de Tarragona, Lleida i Girona. Més enllà de la realitat institucional d'aquests àmbits territorials, hi ha una realitat social i política. Els territoris metropolitans s'expliquen a través de les lluites socials i de la construcció dels grans canvis tecnològics, de l'impuls de petits i grans emprenedors i de l'anticipació d'una idea de modernitat que després s'ha projectat nacionalment i internacional a través d'expressions molt diverses. Però també es defineix a través de la diversitat de procedències de la seva tercera part de població: catalans i catalanes nascuts arreu i primeres generacions, fruit de les migracions econòmiques, polítiques i mediambientals globals i que consideren Catalunya com la terra on poden construir el seu futur i el de les seves famílies.

Volem posar en valor l'aportació de totes i cadascuna de les singularitats que enriqueixen el nostre país i vincular-la a l'agenda de profundes transformacions que ens converteixin en una societat connectada, productiva i socialment i ambientalment sostenible. Hem de muscular el nou projecte de JxCat potenciant de manera molt important les estratègies a desenvolupar en aquestes conurbacions.

No podem ser un partit hegemònic a Catalunya si som residuals als entorns urbans i metropolitans. Gairebé mig país viu —i

vota— en aquest territori i, si no som capaços d'impregnar el nostre missatge amb aquest component de territori vertebrat i vertebrador del país, tindrem molts problemes per assolir èxits electorals. Hem de ser forts a tot el país, des de les ciutats amb més densitat de població fins als municipis més petits del territori metropolità.

Calen estratègies, treballades amb els municipis metropolitans afectats, específiques per a aquest espai territorial. I parlem “d'estratègies” perquè no es podrà actuar igual a Barcelona o a la Palma de Cervelló, a Tarragona o a la Secuita, a Girona o a Aiguaviva, a Lleida o a Torregrossa. Tampoc no ens pot servir el model estàndard de “política municipal general”, perquè la influència que exerceix la ciutat torna aquests municipis molt diferents a la resta.

Ha arribat el moment d'irrompre en l'escenari municipal metropolità amb una proposta de canvi que trenqui aquesta inèrcia dels que han patrimonialitzat els ajuntaments metropolitans al llarg dels darrers anys i amb aquells que tan sols aspiren a succeir-los sense una veritable vocació d'alternativa política que recuperi els ajuntaments com els catalitzadors de transformacions profundes. Les coordenades ideològiques de Junts han de ser identificades i diferenciades de la resta d'espais independentistes, prioritzant la cohesió interna i la solidesa de les sigles.

Hem de crear un relat adaptat a cada grup de ciutats metropolitanes segons les seves realitats socials, econòmiques, urbanístiques, mediambientals, etc. La proposta de Junts ha de connectar els reptes locals amb una estratègia metropolitana que impacti en les preocupacions dels ciutadans i ciutadanes metropolitanes, com són la seguretat per afrontar l'incivisme i la degradació dels nostres pobles, l'accés a l'habitatge i també l'absorció de recursos principalment pel que fa als serveis socials, amb una lògica de país que es relaciona en xarxa i amb la voluntat de projectar-se com un actor en l'escenari internacional.

Junts vol apel·lar precisament a la pulsó modernitzadora i disruptiva que és indissociable de la identitat metropolitana i catalana, per convocar els ciutadans i les ciutadanes a convertir els ajuntaments en motors d'aquesta transformació radical i profunda al servei d'un model de societat inqüestionablement pròspera i justa.

Cal trencar la dinàmica d'acomodació i resignació i construir propostes diferents, de canvi i innovació, que generin oportunitats per a tothom i potenciïn el sentiment de pertinença, contra el concepte de "ciutat dormitori". Junts ha d'esdevenir l'alternativa a un model d'administració local metropolitana instal·lada ja fa massa dècades en una inèrcia que ha convertit la gestió del dia a dia en una gàbia que impedeix innovar en el disseny de polítiques públiques que afrontin les amenaces i aprofitin les oportunitats del present i del futur, tenint en compte l'atenció presencial i telemàtica per no deixar ningú enrere. L'administració ha d'estar al servei del ciutadà i no al contrari.

2.3 Municipis del món rural

La realitat municipal catalana és diversa i presenta diferències significatives segons la densitat de població dels municipis. Així doncs, mentre que hi ha zones amb una alta concentració de població, n'hi ha d'altres que pateixen un despoblament sostingut. Aquesta situació asimètrica a l'àmbit territorial i dimensional fa que sigui imprescindible tenir un enfocament municipal que diferenciï les diverses realitats i necessitats territorials. Aleshores, el règim local a Catalunya ha de deixar de banda la uniformitat, no podem continuar aplicant una normativa rígida, uniforme i estàtica, sinó que cal reorientar el règim local català cap a la diversitat, flexibilitat i dinamisme amb models organitzatius diferenciats segons les realitats i necessitats dels diversos àmbits locals.

La descompensació demogràfica genera no solament un desequilibri territorial, sinó també una desigualtat material del seus habitants que fa necessària una normativa específica, integral i transversal que asseguri la igualtat d'oportunitats de les persones que hi viuen. En aquest sentit, un Estatut propi del Món Rural ha de ser essencial per tal de garantir unes polítiques equitatives i transversals dels diversos departaments del govern de la Generalitat de Catalunya vers aquests municipis.

Sovint els ajuntaments dels municipis del món rural presenten diversos greuges comparatius que els fan menys competitius i els dificulten el dia a dia. Especialment, en municipis que disposen d'una pluralitat de nuclis agregats, la majoria amb baixa densitat de població en una extensió territorial elevada. Així doncs, amb pocs mitjans i eines per donar resposta a les exigències dels

tràmits administratius, cal un tracte diferenciat de les administracions supramunicipals que els facilitin els tràmits i gestions, i cal que el partit doni suport orientatiu, ideològic o formatiu als regidors que ho demanin.

Seguint aquest principi de diferenciació, cal tenir en compte les diferents característiques demogràfiques, geogràfiques, funcionals, organitzatives, de dimensió i de capacitat de gestió dels municipis del món rural per al reconeixement de les seves competències municipals i per a la regulació o modificació del seu règim jurídic, orgànic, funcional i financer.

Els municipis del món rural han de tenir garantit l'equilibri necessari entre les competències assumides i els recursos disponibles per a la prestació adequada. Aquest equilibri també passa per una fraternitat pressupostària entre zones urbanes i rurals que garanteixin els recursos necessaris per millorar la qualitat de vida de tots els ciutadans.

S'ha de reconèixer la singularitat i potenciar el valor que aporten els municipis rurals a l'equilibri territorial, a la producció d'aliments, a la qualitat del paisatge, la biodiversitat i la sostenibilitat mediambiental, etc. Per això cal una discriminació positiva vers els municipis rurals amb polítiques transversals i actuacions estratègiques encarades a revertir el despoblament i facilitar l'arrelament poblacional que permetin mantenir vius socialment i econòmicament aquests municipis.

Reconèixer l'especificitat de les Entitats Municipals Descentralitzades (EMD) i garantir que puguin gestionar amb autonomia els seus nuclis de població des del seu govern local de manera descentralitzada i amb prou capacitat per poder dur a terme activitats i prestar serveis de qualitat als seus ciutadans.

Cal respectar i posar en valor els trets diferencials i característics del món rural i de les persones que hi viuen i hi treballen, sense ingerències externes alienes que no en respectin el modus vivendi, el patrimoni natural i sensorial propis dels municipis rurals.

La promoció econòmica de les zones de baixa densitat de població és essencial per fomentar l'equilibri territorial i mantenir-lo, fent un esforç especial i planificat per generar llocs de treball estables, com també les condicions necessàries perquè els

joves i els emprenedors puguin desenvolupar-hi el seu projecte vital i empresarial. En aquest sentit cal promoure l'emprenedoria juvenil i potenciar el sector primari per generar ocupació, oportunitats laborals i econòmiques, potenciant els béns i les oportunitats d'aquests territoris.

3. CÀRRECS ELECTES

Per aconseguir els objectius exposats necessitem càrrecs electes que siguin els més preparats per afrontar la gestió dels ajuntaments, EMD, districtes i ens supramunicipals i al mateix temps amb la determinació per avançar col·lectivament cap a la independència de Catalunya.

Junts per Catalunya és obert a totes les persones de tots els municipis catalans, sense tenir en compte gènere, religió, creença o procedència. Volem ser participants de tots els sectors en els pobles i ciutats de Catalunya i integrar dins de Junts per Catalunya a tothom que comparteixi el mateixos objectius i valors, i que estigui disposat a treballar pel benestar dels ciutadans sense cap interès particular i per aconseguir la independència i prosperitat de Catalunya.

Per això, i dins de la transversalitat de Junts per Catalunya, cal ser generós i afegir al projecte les millors persones dins de cada municipi —independentment de si són afiliats o simpatitzants de Junts per Catalunya o no— amb el compromís d'acceptar i treballar pels objectius i idees de la ponència política, aprovada en l'últim Congrés Nacional per tal de tenir els equips més solvents a la política municipal. La veritable força de Catalunya és el talent de les catalanes i catalans. Cal incorporar el millor d'aquest talent de cada poble, vila i ciutat de Catalunya al projecte polític de Junts per Catalunya.

Un cop estiguin les llistes confeccionades, tots els candidats podran rebre la formació necessària per poder assolir el càrrec amb els coneixements necessaris, a través de l'Espai Municipalista de Junts per Catalunya.

Els càrrecs electes estaran preparats i motivats per portar a terme la millor gestió dels poders locals. El treball en equip i avançar cap a un estat del benestar dels ciutadans han de ser la principal

prioritat i cal estar sempre oberts a propostes, tenint en compte el parer de les assemblees comarcals, locals i de districte, que tenen coneixement del territori, les seves necessitats i virtuts. L'objectiu serà treballar per un municipi segur, sostenible, amb els serveis socials i equipaments necessaris per tenir una qualitat de vida òptima i oportunitats per a tothom, i no deixaran de treballar per avançar amb propostes, accions i fets per aconseguir la independència de Catalunya.

Cal que els càrrecs electes disposin d'un assessorament expert que els faciliti l'exercici de les seves funcions d'acció política, sobretot càrrecs electes entrants després d'unes eleccions municipals. Amb la principal funció d'assessorar i acompanyar l'alcalde/essa i regidors del municipi, Junts potenciarà la creació d'un equip d'assessorament i suport a càrrecs electes, amb experiència en l'àmbit de la comunicació, la política municipal i coneixements jurídics que formin el banc del talent.

4. CAMPANYA ELECTORAL MUNICIPAL

Atesa la vocació municipalista de Junts per Catalunya, que pretén ser present arreu del país, ens marquem l'objectiu de presentar llistes a tots els municipis de Catalunya, candidatures amb les millors persones per encapçalar els ajuntaments i fer progressar els nostres pobles i ciutats i avançar cap la independència fidels al mandat de l'1 d'octubre.

Abans de nou mesos de la data d'eleccions municipals, Junts per Catalunya crearà els comitès electorals nacionals i de vegueries per gestionar el procés preelectoral, amb membres representants locals, de vegueria i d'executiva —suficients i en nombre senar per evitar empats en les votacions— i que tindran la funció de vetllar pel seguiment i la transparència dels processos electorals.

Junts per Catalunya treballarà per disposar d'un manifest municipalista en l'àmbit nacional que deixi clara la nostra manera de fer i la nostra manera de ser a escala municipal, tot respectant l'autonomia pròpia de cada grup municipal.

5. PACTES POSTELECTORALS MUNICIPALS

La política és molt més útil en el govern de les institucions. Per tal de ser útils als ciutadans i al projecte, és imprescindible tenir una presència important als governs municipals i ens supramunicipals.

Per això, en tots els casos en què calgui fer pactes postelectorals, aquests s'hauran de gestionar tenint en compte, també, les diferents realitats de tots els municipis, comarques i partits judicials. Es prioritzaran sempre pactes amb partits o agrupacions d'electors amb qui es comparteixi un model de ciutat o poble i que tinguin la independència de Catalunya dins del seu objectiu, però es respectarà l'autonomia local tenint en compte les diferents realitats territorials, sempre que el pacte permeti aplicar el nostre programa i defensar les nostres idees i propostes de municipi i de país.

Per fer-ho possible, els grups municipals gestionaran la seva política de pactes d'acord amb l'assemblea local del partit i en coordinació amb els responsables comarcals i la CMT.

Cal evitar sempre que el municipalisme s'utilitzi com a moneda de canvi per aconseguir pactes entre els mateixos municipis i també en la constitució dels governs dels ens supramunicipals.

6. ORGANITZACIÓ DELS ENS SUPRAMUNICIPALS

6.1 Elecció de càrrecs supramunicipals

Pel que fa a l'elecció dels càrrecs supramunicipals d'elecció indirecta (consellers comarcals i diputats provincials), es durà a terme a partir del vot dels electes de la comarca, en el cas dels consellers comarcals, o a partir del vot dels electes del partit judicial, en el cas dels diputats provincials.

La CMT romandrà activa fins a l'elecció d'aquests càrrecs i farà la proposta de membres a aquestes institucions de la següent manera:

Consell Comarcal: els integrants de la CMT (representant dels electes, comarca, vegueria i executiva nacional) faran una proposta de candidats al consell comarcal que tinguin en compte els

critèris territorials, de nombre d'afiliats i de resultats electorals, i haurà d'ésser ratificada per l'assemblea d'electes. En formarà part amb veu i vot la totalitat de càrrecs electes de la comarca (indistintament de si són afiliats o no). En el cas de comptar amb assessors en aquesta institució, la CMT farà la proposta a l'assemblea d'electes de manera equitativa tenint en compte la participació en els resultats, a més de la trajectòria professional, els mèrits, els coneixements, la formació i l'experiència en relació amb el càrrec al qual es proposa cada persona. En el cas que no prosperi la proposta de la CMT, caldrà fer una nova proposta a l'assemblea d'electes.

En cas de discrepància amb la proposta generada per la CMT, l'Executiva Comarcal podrà plantejar una proposta alternativa i ambdues seran votades per l'Assemblea de càrrecs electes del territori.

Diputació: els integrants de la CMT (representants dels electes, comarcals i les comarques integrants d'aquell partit judicial, veueria en qüestió i executiva nacional) faran una proposta de candidats a la diputació que tinguin en compte els criteris territorials, de nombre d'afiliats i de resultats electorals que haurà d'ésser ratificada per l'assemblea d'electes. En formarà part amb veu i vot la totalitat de càrrecs electes del partit judicial (indistintament de si són afiliats o no). En el cas de comptar amb assessors en aquesta institució, es farà la proposta de manera equitativa tenint en compte la participació en els resultats i el nombre d'afiliats de cada comarca, a més de la trajectòria professional, els mèrits, els coneixements, la formació i l'experiència en relació amb el càrrec al qual es proposa cada persona. En cas d'haver-hi prou assessors per repartir entre totes les comarques que integren el partit judicial, caldrà que la proposta integri un assessor de cada comarca i sigui consensuada amb aquesta; en cas d'haver-n'hi més, es tornaran a valorar resultats i afiliats. En el cas que no prosperi la proposta de la CMT, caldrà fer una nova proposta a l'assemblea d'electes.

En cas de discrepància amb la proposta generada per la CMT, l'Executiva Comarcal podrà plantejar una proposta alternativa i ambdues seran votades per l'Assemblea de càrrecs electes del territori.

6.2 Pactes postelectorals supramunicipals

Quan sigui necessari pactar per accedir al govern dels consells comarcals, la CMT comarcal, amb presència dels responsables de la comarca, la vegueria i nacional, treballaran per fer una proposta d'acords a escala comarcal. Aquesta proposta caldrà que sigui validada per la direcció executiva nacional i finalment ratificada per l'assemblea d'electes.

Quan sigui necessari pactar per accedir al govern de les diputacions, els responsables de la comarca, la vegueria i nacional, treballaran per fer una proposta d'acords a les diputacions. Aquesta proposta caldrà que sigui validada per la direcció executiva nacional i finalment ratificada per l'assemblea d'electes dels partits judicials que integren les diputacions.

En el cas que es requereixin pactes per accedir al govern de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, els responsables dels municipis i de les comarques que la formen, la vegueria i nacional, treballaran per fer una proposta d'acords en l'àmbit metropolità. Aquesta proposta caldrà que sigui validada per la direcció executiva nacional i finalment ratificada per l'assemblea d'electes dels partits judicials que integren les diputacions.

En relació amb tots aquests pactes postelectorals supramunicipals, mentre hi hagi exiliats i represaliats, Junts pactarà de forma molt prioritària amb aquells partits que acceptin el dret a l'autodeterminació i condemnin la repressió, i que permetin aplicar el programa i defensar les nostres idees i propostes de municipi, àmbit i país.

Junts proposarà a la resta de partits independentistes un pacte per assegurar que el màxim d'alcaldis i ens municipals i supramunicipals són encapçalats per l'independentisme.

7. ESPAI MUNICIPALISTA

Junts per Catalunya disposa de l'Espai Municipalista, que agrupa tots els electes i representats locals del partit (incloent el conseller municipal de districte de Barcelona). Aquest espai s'ha de convertir en un veritable lobby municipalista, de defensa de la política de proximitat, i que ha de ser escoltat en el partit. Ha de ser un espai central en el disseny i planificació política del partit.

Si tenim presència municipal a la majoria dels pobles i ciutats, aquests han de fer sentir la seva veu.

Una de les fites de l'espai serà la d'anar identificant els reptes més importants del món local del moment i del futur i construir junts la política que s'adapti més a les necessitats de la ciutadania.

L'espai municipalista es reunirà a la Convenció Municipalista, una jornada que pot ser d'un dia o bé d'un cap de setmana, i serà un espai de debat i de participació de forma itinerant en el territori català, en què es reflexionarà sobre decisions que afectin el món municipal i ajudin a la projecció i construcció conjunta del partit en el territori. Es potenciarà la participació digital a través de diferents mecanismes digitals com enquestes i similars, si s'escau. A banda, l'executiva nacional promourà, durant l'any, almenys una trobada d'alcaldes de Junts, per compartir visions i impulsar el debat.

Aquesta Convenció Municipalista es farà cada any amb l'objectiu de compartir situacions, necessitats i crear complicitats entre els ens del món local, i que ens ajudi també a anar definint i reafirmant les línies del partit en el marc del municipalisme.

La Convenció Municipalista comptarà amb una presidència representativa d'un càrrec electe militant de Junts que serà proposada per la Presidència i la Secretaria General del partit i ratificada per l'Espai Municipalista.

Aquest Espai Municipalista disposarà d'una Permanent formada per quinze electes locals amb una representativitat equilibrada del territori, triades en la primera Convenció Municipalista reunida posteriorment a les eleccions municipals, més els responsables de política municipal de les vegueries i de la direcció nacional. Aquesta Permanent es tindrà present a l'hora de prendre les decisions del partit amb més repercussió municipal. Un representat participarà en les reunions de la Direcció Executiva per aportar la visió municipalista del partit.

La Convenció Municipalista escollirà deu consellers nacionals per formar part del Consell Nacional de Junts per Catalunya.

Dins de l'Àrea de Territori i Política Municipal de Junts per Catalunya es coordinaran totes les accions adreçades a donar suport

als diferents grups municipals locals i de districte i a les executives locals del partit per a la preparació de campanyes electorals, suport a la governança local, mocions, coordinacions amb Govern i altres càmeres parlamentàries, formacions per a càrrecs electes, etc.

L'espai municipalista ha de vertebrar les polítiques de Junts i definir els eixos principals, que alhora s'han de transformar en l'ADN de les regidores i regidors de Junts. Aquest espai ha de ser fort i ha d'estar ben estès per tot el territori per fer de Junts la principal força del municipalisme. Per poder definir, debatre i treballar a fons aquests eixos i per complementar la convenció municipalista, cada vegueria organitzarà les jornades de política municipal (tants cops com calgui l'any). Si cal, aquesta organització serà coordinada pels responsables de política municipal de l'executiva nacional. Seran anomenades Jornades de Política Municipal de la Vegueria de ...

Aquestes jornades tindran els següents objectius:

- Generar espais de trobada, debat i germanor entre les diferents persones que formen l'espai municipalista de la vegueria, que serveixi per construir relat municipal i els principals eixos de treball com: la cultura, la cohesió social, la promoció econòmica, el territori i l'entorn, l'administració eficient, la transició energètica i la independència.
- Compartir les diferents problemàtiques o projectes de les diferents comarques o municipis que formen la vegueria.
- Espai d'intercanvi de bones pràctiques i experiències dels diferents municipis.
- Construir les mocions i argumentaris que calguin per poder generar material, tant per a la gent que hi ha al govern com per als de l'oposició.
- Que els municipis que no tenen representació municipal tinguin un lligam amb la política municipal i que sàpiguen en tot moment quin tipus de polítiques es duen a terme al territori.
- Que faci de lligam entre els diferents consells comarcals que formen la vegueria i que serveixi per poder coordinar accions que afecten més d'un municipi o comarca alhora.

Formaran part i podran assistir a aquestes jornades:

- Responsables de política municipal de la direcció nacional.
- Els coordinadors de la vegueria i de les comarques.
- Regidores i regidors.
- Conselleres i consellers comarcals.
- Tots els responsables de política municipal (municipi, comarca i vegueria).
- Tots aquells afiliats a Junts que estiguin interessats en la política municipal.

Les conclusions i els principals eixos treballats i debatuts a cada jornada s'hauran d'eleva a la convenció municipalista per a ratificar-los.

BIBLIOGRAFIA:

1. *Ponència política Junts per Catalunya. Aprovada al Congrés fundacional de juliol-octubre de 2020.*
2. *Ponència organitzativa Junts per Catalunya. Aprovada al Congrés fundacional de juliol-octubre de 2020.*
3. *Convenció municipalista. El futur del món local. Conclusions 8 octubre 2016. Associació Catalana de Municipis.*
4. *Preparem-nos. Consell per la República Catalana. (Versió en línia: preparemnos_vpre-1.pdf (consellrepublica.cat))*